

**NÆRINGS
FORENINGEN**
I DRAMMENSREGIONEN
CHAMBER OF COMMERCE

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 Drammen

Sendt på e-post:
kommunepost@drammen.kommune.no

Næringsforeningen
i Drammensregionen
Chamber of Commerce

Bragernes Torg 13
3017 Drammen
T 32 26 42 10
E post@nfd.no

Drammen 24.03.2023

HØRINGSINNSPILL

20/47037-15 «Retningslinjer for salg og aktivitet i uterom»

MERK: Berit Bakkane

Næringsforeningen i Drammensregionen takker for muligheten til å gi tilbakemeldinger på «retningslinjer for salg og aktivitet i uterom». Vi takker også for invitasjon til medvirkning i prosessen.

Vi ser at en del av våre innspill underveis i prosessen ble tatt til følge, men vi synes ikke dokumentet er blitt verken enkelt nok - eller imøtekomende nok. Vi har undersøkt retningslinjer og veiledere i kommuner vi sammenligner oss med og konkurrerer med, og kan slå fast at det finnes et potensial.

Vi er en politisk uavhengig medlemsforening som representerer over 1000 bedrifter i regionen, de fleste av dem hjemmehørende i Drammen. Byen Vår Drammen er et av våre medlemmer sammen med et bredt utvalg av handelsbedrifter. Nytt av året er det også at vi representerer en større del av utelivsnæringen, med over 30 nye medlemmer.

Etter en grundig behandling av det nye forslaget i våre ressursgrupper, spesielt ressursgruppe for uteliv og ressursgruppe for handel- og servicenæringen, der også Byen Vår Drammen er en viktig sparringspartner, har vi landet på en todelt tilbakemelding:

1. Vårt første og overordnede innspill er å trekke tilbake forslaget til retningslinjer som nå ligger på bordet og begynne på nytt.
2. Dersom punkt 1 ikke tas til følge: Konkrete tilbakemeldinger på det vi oppfatter som en unødvendig og lite logisk rekke detaljer.

Næringsforeningen ønsker å minne om at utelivsnæringen i Drammen er en av de næringene som skapte verdier [og økning i antall arbeidsplasser i kommunen før pandemien](#):

Både utelivs- og handelsnæringen har hatt tøffe kår under lange nedstengninger av samfunnet. Bedrifter som driver næring ved og i uterom i by og på tettsteder gir et viktig servicetilbud til innbyggerne og er med å gjøre byrommene attraktive.

Innspill 1: Trekk forslaget. Begynn på nytt.

Forslaget til «Retningslinjer for salg og aktivitet i uterom» vil skape usikkerhet og gjøre det vanskelig å skape gode tilbud og liv på kommunens viktigste møteplasser. Kommunen har vedtatt å bli «næringslivets førstevalg», å spille «aktivt på lag med andre og blir opplevd som en 'ja-kommune'». Dette gjenspeiles ikke i forslaget til retningslinjer og det bør derfor trekkes tilbake. Et helt nytt forslag til retningslinjer/veileder må være enklere, tydeligere og mer konstruktivt. Vi oppfordrer kommunen om å se til Hamar under utarbeidelse av nye regler.

Summen av tilbakemeldingene fra våre medlemmer forteller oss at dokumentet, både i sin tone og i sin detaljrikdom, bærer preg av en grunnleggende mangel på tillit til aktører som ønsker å skape liv og ta i bruk byrommene i Drammen kommune.

Vi mener forslaget er utydelig, unødvendig detaljert og i tillegg bruker for mye plass på å henvise til lover og regler som ivaretas av andre myndigheter (f. eks. politi, mattilsyn, skattemyndigheter).

Drammen bør utforme nye retningslinjer som legger mer vekt på tilretteleggerrollen og noe mindre på regulator-rollen. Hva kommunen krever av dem som leier og låner kommunal grunn bør veies bedre opp av hva kommunen kan gjøre for å legge til rette.

De foreslåtte retningslinjene vil holde Drammen tilbake sammenlignet med de kommunene vi sammenligner oss med og konkurrerer med. Hvis handels- og servicenæringene skal blomstre i Drammen, er tilgangene og overgangene til det offentlige rom svært viktige.

Da er det det behov for et annet, tydeligere og mer imøtekommende regelverk enn det som er foreslått.

Vi har kontakt med næringsdrivende i andre kommuner og vi har sett på noen av retningslinjene og de digitale løsningene de har. Det gjelder bl. a. Fredrikstad, Lillestrøm, Oslo, Asker, Bærum og ikke minst Hamar. Samtlige kommuner har et enklere og mer imøtekommende regelverk enn det Drammen legger opp til.

Vi har kommet frem til at Hamar kommunes «Retningslinjer for bruk av torg og plasser i Hamar», «Retningslinjer for uteservering i Hamar» og ikke minst «Veileder for uteservering» er forbilledlige dokumenter.

Det er dette vi ønsker oss:

<https://www.hamar.kommune.no/kultur-og-aktivitet/utleie/kommunale-veger-gater-og-plasser/>

Innspill 2: Konkrete innspill til de foreliggende retningslinjene

Vi mener forslaget til retningslinjer lener seg for tungt på de gamle reglene for Drammen kommune og er blitt til en ordrik blanding av retningslinjer, veileder og henvisning til andre lover, regler og offentlige myndigheters ansvar. De foreslåtte retningslinjene åpner for en del usikkerhet og misforståelser. Vi ønsker en forenkling og en tydeliggjøring.

Til punkt 1.0: Innledning

Vi er glade for at retningslinjene nå åpner med at intensjonen er «Å skape aktivitet og liv i sentrumsområdene».

Til punkt 2.0: "Kommunes sentrumsområder og tilrettelagte plasser for handel og arrangement"

Vi stiller spørsmål ved nødvendigheten av den **detaljerte beskrivelsen av aktivitet** på ulike torg og plasser. Sånn vi ser det er det handels- og utelivstrender sammen med leietakerne i husene som til enhver tid danner premisset for hva slags aktivitet det er interessant og relevant å legge til rette for i uterommene. Hvilke virksomheter som søker å etablere seg på torg og i gågater kan - og vil - endre seg over tid. Her vil vi anbefale en **sterk forenkling og likestilling** av kommunens mange torg og plasser.

Vi stiller også spørsmål ved behovet for å nevne, og dermed **øremerke spesielle virksomheter** til spesielle torg/plasser - og til og med innenfor samme torg.

Noen eksempler: «Food trucks» er eksemplifisert som passende aktivitet på øvre og midtre torg på Bragernes, men ikke på Strømsø torg, Mjøndalen torg eller i Svelvik sentrum. På midtre torg står «torghandel og salgsplass» nevnt, på Strømsø torg står «torghandel, markedshandel» nevnt. På Mjøndalen torg er ordet «uteservering» ikke nevnt. Ei heller i Svelvik sentrum. Der er det igjen en annen ordlyd og her dukker også ordet «marked» opp. Hvis denne opprømsingen av detaljerte varer, aktiviteter og tjenester blir stående i endelig plan, oppfordrer vi til en forenkling og likestilling mellom alle kommunens plasser og steder.

På den måten gis det rom for å henge med i utviklingen og vi slipper usikkerhet og misforståelser.

Til punkt 3.0 Uteservering, skjenking og servering

Her etterlyser vi at den positive føringen fra innledningen hentes frem igjen: «Kommunen ønsker å tilrettelegge for ...»

Til punkt 5.0 Gågater og fortau

Åpningen *«I gågater tillates normalt ikke torgsalg eller markedssalg»*, fremstår for oss igjen som en negativt ladet åpning på et tema. Vi vet at det er et ønske om mer liv og aktivitet i gågatene, her bør inngangen være mer inviterende.

Når det gjelder formuleringen om løse reklameskilt og henvisningen til kommunens skiltvedtekt, stiller vi også spørsmål ved om den skiltvedtekten er moden for en oppdatering. Her fremstår Drammen strengere enn mange andre kommuner, f. eks. Fredrikstads som sier. *«Reklameinnretninger må plasseres på en slik måte at det ikke hindrer fremkommeligheten. Skilt og løsfotreklame må ikke plasseres i og mellom vannrennene i gågaten.»*

Til punkt 6.0 Arrangement og folkeliv

Punktet om at arrangementer *«skal i hovedsak være åpen for alle»*, mener vi bør komme frem i innledningen, da det er overordnet målsetting. All aktivitet i en kommunes felles rom bør være så tilgjengelig og åpen som mulig.

Til punkt 8.0 Parker, badestrender og grøntareal/natur

Åpningen av dette avsnittet, *«Det er som hovedregel ikke tillatt med kommersiell aktivitet i kommunens rekreasjonsområder»*, er igjen en negativ tilnærming til et tema. Her oppfordrer vi kommunen til å se på ordlyden og om den faktisk stemmer med virkeligheten. Vi mener at hovedvekten bør ligge på at kommunen ønsker gode og positive aktiviteter velkomne.

Til punkt 9.0 Lyd, støy og musikk

Her oppfordrer vi til forenkling. Vi mener Helsedirektoratets veileder og innledningen holder som føring.

Til punkt 12.0 Estetikk og utforming

Til avsnitt om **Universell utforming i sentrumsområdene**

Vi lurer på hensikten med formuleringen «*Markiser, parasoller og lignende må ha fri høyde på minimum 2,5 meter over gategrunn*». Her virker det som om markiser og parasoller blandes sammen på en uheldig måte. Per i dag finnes det parasoller på mange uterom i Norge, også i Drammen, som har mindre enn 2,5 meter fri høyde. De fleste andre kommunale retningslinjer av denne typen som vi har sett bruker formuleringer som «*Det skal være fri høyde på 2,5 meter fra gateplan til underkant av markiser, baldakiner og /eller overdekning*» (Fredrikstad), «*Det skal alltid være en fri høyde på 2,5 meter fra gateplan til underkant av markiser og baldakiner når disse er helt ute*» (Asker) eller «*Tak, markiser og parasoller skal ha fri høyde på minimum 2,30 m*» (Hamar).

Passusen om barnevogner, sykler, sparkesykler etc, mener vi ikke hører hjemme her. Den personen som hindrer ferdsel ved å plassere en sparkesykkel eller en barnevogn på offentlig plass, må selv være ansvarlig for den handlingen.

Setningene «*Salgsplasser og vareutstillinger på torg og i gågater skal tilpasses stedlige omgivelser mht. størrelse og salgsinnretning*» er uklar for oss. Hva betyr det? Her savner vi rett og slett enklere regler, men en mer tydelig veileder.

Til avsnitt om **Serveringssted og uteservering.**

«*All møblering i det offentlige rom skal passe inn i det urbane miljøet hvor disse brukes*». Vi gjentar spørsmålet fra forrige avsnitt: Hva betyr det? Hvem skal bestemme hva som passer inn i et urbant miljø? For eksempel har ulike butikker og ulike serveringssteder ulike konsepter. Så lenge utearealet utenfor disse stedene er en del av et gjennomgående konsept, mener vi kommunen som hovedregel bør legge til rette for det.

Til avsnitt om **Inngjerdinger**

Vi anbefaler at hele dette avsnittet strykes.

For det første kan hele avsnittet tolkes dithen at kommunen oppfordrer til mest mulig fysisk inngjerding, når det overordnede målet bør være at offentlige områder er mest mulig åpne for alle. Vi mener at kommunen ikke bør være strengere enn de nasjonale bestemmelsene legger opp til og oppmuntre til så få stengsler som mulig. Et eksempel på dette er sakset fra Hamar kommunes veileder: «*La serveringen være så åpen som mulig. Kontakten mellom livet i gata og uteservering er viktig.*» Det er mange andre måter å avgrense et serveringsområde på enn ved bruk av gjerder.

Igjen: Et serveringssted har en profil som det er naturlig å føre videre i rommet utenfor. Et gjennomarbeidet konsept som åpner opp mot rommet utenfor og ellers tar hensyn til omgivelsene, bør ønskes velkommen.

Når det gjelder punkt om parasoller og markiser viser vi til kommentar under punkt om «*Universell utforming*». Hva menes med «*høy kvalitet*» og hvordan kan dette måles/konkretiseres? Dersom det er viktig for kommunen å si noe om hva slags type kvaliteter man ønsker på offentlige møteplasser, ville en konstruktiv veileder fungert mer etter hensikten.

13.0 Bruk av skilt, banner og flagg

Her viser vi til tidligere oppfordring: En revidering av Drammen kommunes regler for skilting kan være fornuftig.

For øvrig mener vi dette punktet blir for detaljert. Eksempelvis fremstår forbudet mot «*vimpler og lignende*» lite gjennomtenkt og umotivert. Det finnes mange typer vimpler, og vimpelrekker som pynter opp og skaper fin stemning på uteserveringsområder og i gater året rundt, spesielt i sommerhalvåret.

14.0 Leie/booking, avtaler og betaling

Vi ber kommunen sørge for at leieavtalene som lages i fremtiden avstemmes med de nye retningslinjene.

Vi oppfordrer kommunen til å holde en lav pris på leie av uterom slik at det gir næringsdrivende et incentiv til å gjøre ting nettopp i Drammen. Eksempelvis kan det være mulig å se på egne vinterpriser, som gjør at det kan være gunstig å tilby tjenester og aktiviteter i en periode av året da gatene og torgene ellers er lite besøkt.

Dokumentet som ligger ute til høring sier generelt mye om leietakers plikter, men svært lite om kommunens plikter. Det fremstår ensidig. Hvis kommunal grunn skal være attraktiv og kommunen

skal ta betalt for å leie ut areal, bør arealet være tilrettelagt for denne typen aktiviteter og det bør være høy terskel for å be utleier avstå fra arealene på grunn av andre arrangementer.

Retningslinjene kan med fordel si noe om kommunens plikter som utleier.

***

Avslutningsvis minner vi om at det pågår en hard konkurranse om både mennesker og arbeidsplasser på Østlandsområdet. Den konkurransen er vi alle en del av. Skal vi nå målene våre, er det helt nødvendig at kommune og næringsliv samarbeider og at det å ha en "ja-holdning" overføres fra teori til praksis.

Vi håper derfor at vårt **innspill 1** blir tatt til følge og at kommunen snart kommer tilbake med nye retningslinjer og en veileder som er næringsvennlige og inviterer til en konstruktiv dialog om bruken av offentlige uterom. Vi har sammenfallende interesser her: Vi ønsker alle gode, trygge byrom og vi ønsker alle å tilby innbyggerne gode og trygge tjenester.

Vi mener Hamar kommune har gått opp veien for oss og laget fine retningslinjer og gode veiledere som enkelt kan tilpasses Drammens særegne behov.

Med vennlig hilsen

Med vennlig hilsen

Rune Kjølstad
Daglig leder